

dat zij die faculteiten opricht, die leerstoelen vestigt, die van groot principieel belang zijn. Een medische- en een economische faculteit zullen we in elk geval moeten hebben. De beoefening der plant- en dierkunde zal niet mogen ontbreken. We weten niet, hoe het in Indië gaan zal. Zal de Vrije Universiteit iets voor Indië kunnen doen, dan zal ze dat zeker niet mogen nalaten. Zij zal voor de beoefening der wetenschap en de opleiding een principieelen grondslag moeten geven voor het heele leven, en behoeft niet de beoefening van elke speciale wetenschap en elke opleiding in haar kring te betrekken.

In de tweede plaats kan het noodzakelijk blijken, dat aan de Vrije Universiteit bepaalde vakken worden beoefend omdat die van groot principieel belang zijn,

terwijl ze aan andere universiteiten niet worden onderwezen. Het kan ook gewenscht zijn een bepaald persoon om zijn uitnemende gaven juist aan onze Universiteit te verbinden.

Met deze vooruitzichten kunnen we de vraag naar opleiding en beoefening van wetenschap beantwoorden. Door Gods goedheid kan de Vrije Universiteit reeds veel. En op het terrein, dat zij bestrijkt, is zij voor de opleiding en de beoefening der wetenschap behoorlijk ingericht. Dat treedt ook aan den dag als haar leerlingen de praktijk binnengaan. Maar de Vrije Universiteit kan nog niet alles doen, nog lang niet alles doen, wat zij wel behoort te doen. Haar uitbreiding blijft dringend noodzakelijk.

F.W.G.

Hebben onze offers, heeft ons werk voor de V.U. wezenlijke waarde?

Wij kunnen, indien wij de ontwikkeling der dingen zien, daarin een krachtige bevestiging vinden van het eertijds zoo omstreden uitgangspunt onzer Universiteit, dat ook voor de beoefening der wetenschap een vasten grondslag noodig is. En des te meer klemmt de roeping om voor den grondslag, waarop onze Universiteit zich bij voortduring stelt, weerklink te zoeken in een wereld, die naar een vasten grondslag tast. Indien ooit, dan is onze roeping om niet in isolement ons terug te trekken, doch het volksleven te beïnvloeden, klaar. Voor ons deel trachten het leven terug te leiden tot den eenigen grondslag, waarop ook voor de beoefening der wetenschap vastheid is te vinden, minder hoog mag het ideaal niet worden gesteld. Voor de bereiking daarvan geeft God in de onzekerheden, waarin het leven zich voelt geslingerd, ons mogelijkheden, die ons onze verantwoordelijkheid scherp moeten doen gevoelen.

Leeren of studeeren?

Nog in een ander opzicht sterkt ons een blik op de beweging der geesten in het bestaansrecht onzer Universiteit. Ik maakte in het begin melding van den strijd tusschen Kuiper en Bronsveld. Ook daarom meende de laatste, dat aanvulling van de openbare universiteiten met belijders der Gereformeerde beginselen voldoende was, wijl immers het bij het Hooger Onderwijs niet aan komt op leeren, maar op studeeren. Voor lager en middelbaar onderwijs mocht de roep om bijzonder onderwijs gerechtvaardigd zijn, wijl men daar immers te doen had met een stuk opvoeding, waarbij de kinderen moeten worden opgekweekt en tegen schadelijke invloeden beschermd, waarbij hun schreden nog moeten worden gericht — voor het Hooger Onderwijs stond het anders. Hier heeft men te doen met personen, die tot de jaren des onderscheids zijn gekomen. Hier is van opvoeding

geen sprake meer. Hier geldt nog slechts het opdoen en zelfstandig verwerken van kennis. Veelheid van opinie en wereldbeschouwing is hier geen gevaar; zij bieden den student gelegenheid zich grondig te oriënteren en de verschillende standpunten uit de eerste hand te verwerven.

Ook op dit punt stelt de geschiedenis Kuiper's bestrijding van dit standpunt — aan de hand van de treurige ervaringen van Christenouders met hun studeerende kinderen — volkomen in het gelijk.

Immers, telkens weder keert in de huidige discussie terug de roep om een betere vorming van den student. De Universiteit moet haar bestemming daarin vinden, dat zij volwaardige menschen aflevert. Daarmede is toegegeven, dat ook het Hooger Onderwijs voor een goed deel nog opvoeding is, dat men den aankomenden student niet kan zien als gerijpt, maar moet beschouwen als een, aan wiens vorming moet worden gearbeid, alvorens hij zijn plaats in de maatschappij kan innemen. Zoo valt de tegenstelling tusschen leeren en studeeren weg, de student moet leeren studeeren, hij kan niet stuurloos in het labyrinth van den geestelijken en wetenschappelijken strijd worden geworpen.

Vaste grondslag noodig.

De wetenschap zelf, de ervaren geleerden, gevoelen de noodzakelijkheid van een vasten grondslag, van een vast punt van waaruit de chaos van meening en tegenmeening kan worden beschouwd, een leidraad voor de alles omverhalende kritiek en niets sparende discussie. Zou dan de student daaraan geen behoefte hebben? Zeker, hij moet worden bekend gemaakt met de verschillende standpunten, maar daarbij kan hij leiding niet ontberen. Men kan den aankomenden student niet aan agnosticisme en relativisme overgeven met de boodschap: Bepaal Uw